

KEVYTYRITTÄJYYS JA MAAHANMUUTTAJAT

Case: Keken Verhoilu

Hatunen Johanna

Opinnäytetyö
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet
Liiketalouden koulutusohjelma
Tradenomi (AMK)

2018

Kauppa, hallinto ja oikeustieteet
Liiketalouden koulutusohjelma
Tradenomi (AMK)

Tekijä	Johanna Hatunen	Vuosi	2018
Ohjaaja(t)	Satu Valli		
Toimeksiantaja			
Työn nimi	Kevytyrittäjyys ja maahanmuuttajat – Case: Keken verhoilu		
Sivu- ja liitesivumäärä	27 + 2		

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää olisiko laskutuspalveluiden käyttö itsensä työllistämiseksi, eli kevytyrittäjyys, hyvä vaihtoehto maahanmuuttajien työllistymiseen. Puutteellisen kielitaidon kanssa yritystoiminnan perustaminen ja pyörittäminen asettaa suuria haasteita, ja kun tähän lisätään vielä kulttuurierot ja muut monimutkaisuudet, tulee yhtälöstä lähes mahdoton.

Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisella eli laadullisella tutkimusmenetelmällä case-tutkimuksena. Tutkimusaineisto koostui case-yrittäjän ja hänen vaimonsa haastatteluista sekä mahdollisimman ajantasaisesta tiedosta kevytyrittäjyydestä.

Työn teoriaosassa käsiteltiin perinteisiä yrittäjyyden muotoja Suomessa, maahanmuuttajayrittäjiä Suomessa sekä alustataloutta ja kevytyrittäjyyttä. Empiiriosassa osassa aineistona hyödynnettiin case-yrittäjän ja hänen puolisonsa haastatteluja. Tutkimukseni tärkeimmät lähteet ovat löytyneet internetistä. Aiheen tuoreuden vuoksi kevytyrittäjyydestä ei kirjallisia lähteitä ollut.

Yritysneuvonnasta saatava tieto voi jäädä vaillinaiseksi, jos yrittäjä ei osaa kysyä kaikkia olennaisia kysymyksiä neuvonantajalta, jolloin tiedontarpeet eivät täyty. Informaatiota tulisi olla nykyistä laajemmin saatavilla englanniksi. Tämä on asia, joka laskutuspalveluiden kannattaisi huomioida ja ymmärtää, että maahanmuuttajat ovat ryhmä, jolle kevytyrittäjyyttä kannattaisi markkinoida. Tutkimus vastasi tutkimuskysymyksiin ja tavoite saavutettiin. Yhtenä tavoitteena oli kirjoittajalle tustua itse tähän tuoreeseen kasvavaan ilmiöön, ja se tavoite saavutettiin myös.

Avainsanat

Kevytyrittäjyys, laskutuspalvelu, alustatalous, maahanmuuttajayrittäjät

School of Business and Culture
Degree program in Business Management
Bachelor of Business Administration

Author	Johanna Hatunen	Year	2018
Supervisor	Satu Valli		
Commissioned by			
Subject of thesis	'Light entrepreneurship' and immigrants – Case: Keken verhoilu		
Number of pages	27 + 2		

The main objective of this thesis study was to find out if using a billing service as a form of self-employment, so called 'light entrepreneurship', would be a good way for immigrants to be employed in Finland. Starting and running a company is a great challenge with defective language skills and with cultural differences and other complications can be nearly impossible.

The thesis work was implemented as a qualitative case study. The study material consisted of theory related to the field of 'light entrepreneurship' and interviews of the case company's owner and his Finnish wife.

The theoretical part examines traditional company forms in Finland, immigrant entrepreneurship in Finland, platform economy and 'light entrepreneurship'. The empirical part is based on interviews of the owner of the case company and his wife. The main source of information for this thesis was the Internet. 'Light entrepreneurship' is such a new phenomenon, that no book sources were available on it.

Information from a business counsellor would be inadequate if the entrepreneur does not know what questions to ask, in which case the entrepreneur's information needs would not be fulfilled. More information should be available in English than there is currently. This is the issue that billing services should take into consideration and realize that immigrants are a group to whom they should market their services. The thesis answered the research questions and the objective was achieved. Another goal was for the author to get to know this new growing phenomenon and that goal was achieved as well.

Key words light entrepreneurship, billing service, platform economy, immigrant entrepreneurs

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
1.1 Tutkimusongelma ja sen rajaus	7
1.2 Tutkimusmenetelmä.....	7
2 PERINTEISET YRITTÄJYYDEN MUODOT SUOMESSA	9
2.1 Yritysmuodot.....	9
2.2 Liiketoimintasuunnitelma.....	10
2.3 Yrityksen perustaminen	11
3 MAAHANMUUTTAJAYRITTÄJÄT SUOMESSA	13
3.1 Maahanmuuttajayrittäjät.....	14
3.2 Maahanmuuttajayrittäjien kohtaamat ongelmat ja tiedontarpeet.....	15
4 ALUSTATALOUS JA KEVYTYRITTÄJYYS	16
4.1 Alustatalous	16
4.2 Mitä kevytyrittäjyys on?.....	16
4.3 Yhteneväisyydet ja poikkeavuudet perinteisen yrittäjyyden kanssa.....	17
5 CASE: KEKEN VERHOILU	19
5.1 Maahanmuuttajayrittäjän tiedontarpeet yrityksen perustamisvaiheessa 19	
5.2 Kevytyrittäjyyden heikkoudet ja vahvuudet maahanmuuttajayrittäjän näkökulmasta	20
5.3 Perinteisen yrittäjyyden heikkoudet ja vahvuudet maahanmuuttajayrittäjän näkökulmasta	21
6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	22
LÄHTEET.....	24
LIITTEET	28

ALKUSANAT

Erityiskiitos miehelleni Juhalle, joka on mahdollistanut opiskeluni työn ohessa laittamalla ruokaa ja huolehtimalla muista arkisista asioista, jolloin olen itse voinut keskittyä opiskeluun. Kiitos myös rohkaisevista sanoista ja kannustuksesta, ne ovat tulleet tarpeeseen.

1 JOHDANTO

Ulkomaalaisten määrä Suomessa on jatkuvassa kasvussa. Vuonna 1990 ulkomaan kansalaisia oli Suomessa 26 255, vuonna 2016 jo 243 639 (Tilastokeskus 2018), eli määrä on reilussa parissa vuosikymmenessä lähes kymmenkertaistunut. Suomi on kielenä erittäin vaikea, ja muuttaminen uuteen maahan on haasteellista, joten jo sen vuoksi maahanmuuttaja joutuu sukkuolimaan jos minkälaisissa byrokraattisissa labyrinteissä. YritysVantaan Marketta Korhosen mukaan maahanmuuttajataustaiset yrittäjät tarvitsevat tukea huomattavasti enemmän suomalaisiin yrittäjäksi aikoviin verrattuna ja maahanmuuttajat ovat epätietoisia suomalaisesta byrokratiasta. Maahanmuuttajalle työllistyminen ja työpaikan löytäminen on usein vaikeaa, ja siksi monet heistä ryhtyvät yrittäjiksi. (Koskenranta 2018.) Työllistyminen on kotoutumisen ja osaksi yhteiskuntaa tulemisen kannalta ensiarvoisen tärkeää.

Minulla heräsi mielenkiinto tätä aihetta kohtaan, koska kevytyrittäjäyys ja laskutuspalvelut olivat minulle entuudestaan lähes tuntemattomia käsitteitä. Lisäksi olen päässyt näkemään läheltä, minkälaisia vaikeuksia maahanmuuttaja, siis suomea puhumaton henkilö, on kohdannut yrittäjyydessä ja kuinka paljon apua hän on tarvinnut yrityksen pyörittämisen kannalta hyvin oleellisissa asioissa. Olen myös nähnyt, kuinka paljon kyseiset vaikeudet ovat helpottuneet kevytyrittäjäyden myötä. Näiden asioiden valossa pohdin, miksi kevytyrittäjäyys on vielä jokseenkin tuntematon käsite ja kuinka kätevä tapa se on tutustua yrittäjyyteen, testata liikeideaa ja maahanmuuttajille keino tutustua paikalliseen yrityskulttuuriin. Siksi päätin tarttua aiheeseen ja selvittää, miten asiat käytännössä ovat helpottuneet tässä erään nykyisen kevytyrittäjän tapauksessa.

Kevytyrittäjäyys, toisin sanoen laskutuspalveluiden käyttö itsensä työllistämässä, on melko tuore tapa toimia yrittäjämäisesti. Se on jopa niin tuore aihe, ettei siitä löydy juurikaan kirjallisuutta, vaan kaikki aiheeseen liittyvät julkaisut olen löytänyt internetistä. Aihetta voi pitää ajankohtaisena siitäkin syystä, että vuoden 2017 loppupuolella Valtioneuvoston kärkihankkeen ”Kilpailukyvyyn vahvistaminen elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edellytyksiä parantamalla” tueksi julkaistussa selvityksessä on yrittäjyyden kolmeksi merkittäväksi kehityssuunnaksi mainittu: ”1) digitaalinen alusta- ja jakamistalous, 2) itsensätyöllistämisen ja kevytyrittäjäyden

yleistyminen sekä 3) kansainvälisen liikkuvuuden ja maahanmuuton lisääntyminen.” (Eronen ym. 2014, 74.)

Laskutuspalvelut ovat osa alustataloutta, jossa kolmannen osapuolen tarjoaman alustan kautta kyseisen alustan käyttäjät voivat myydä tuotteita tai palveluita (Kopakkala 2016). Yksi tunnetuimmista alustataloudessa toimivista yrityksistä on Airbnb, jonka kautta yksityishenkilöt voivat vuokrata oman huoneensa, asuntonsa tai talonsa hotellinomaisesti lyhyeksikin ajaksi. Alustatalous tarjoaa siis työkalun, jonka avulla esimerkiksi nettikirpputori Tori.fi toimii. Tori.fi ei itse myy mitään, mutta sen käyttäjät voivat myydä kyseisellä alustalla kaikkea asunnoista ja autoista lähtien aina astioihin ja vaatteisiin saakka.

1.1 Tutkimusongelma ja sen rajaus

Opinnäytetyössä haetaan vastauksia siihen, miten maahanmuuttaja pääsee työllistämään itsensä kevytyrittäjänä. Lisäksi tarkastellaan perinteisen yrittäjyyden vahvuuksia ja heikkouksia maahanmuuttajan näkökulmasta. Tutkimuksessa saadaan vastauksia siihen, mitä tietoa maahanmuuttajat tarvitsevat yrityksen perustamisvaiheessa ja onko kevytyrittäjyys ratkaisu näihin tiedontarpeisiin. Keskeisiä käsitteitä opinnäytetyössäni ovat kevytyrittäjyys ja maahanmuuttajayrittäjyys.

Tutkimusongelma voidaan tiivistää kysymyksiksi:

- Mitkä ovat maahanmuuttajayrittäjän tiedontarpeet yrityksen perustamisvaiheessa?
- Mitkä ovat kevytyrittäjyyden heikkoudet ja vahvuudet maahanmuuttajayrittäjän näkökulmasta?
- Mitkä ovat perinteisen yrittäjyyden heikkoudet ja vahvuudet maahanmuuttajayrittäjän näkökulmasta?

1.2 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmä on keino, jolla etsitään ratkaisu tutkimusongelmaan. Oikean menetelmän valitsemiseksi tulee tutkimusongelma tuntea hyvin, sillä tutkimusmenetelmän valinta tehdään tutkimusongelman ja sen luonteen mukaan. Kvanti-

tatiivinen eli määrällinen tutkimus on oikea valinta silloin, kun pyritään yleistämään tai ennustamaan jotain ilmiötä. Kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimuksen tarkoitus on ymmärtää ilmiötä eli sitä mistä ilmiössä on kyse. (Kananen 2015, 65, 68–73.)

Määrällinen tutkimus perustuu lukuihin, kun taas laadullisen tutkimuksen tarkoitus on tuottaa sanallista tietoa ilmiön kuvaamiseen ja tulkitsemiseen. Laadullisessa tutkimuksessa aineiston analysointi on läsnä koko tutkimusprosessin ajan, ja se ohjaa tutkimusprosessia sen edetessä. Kvalitatiivisen tutkimuksen tarkoitus on tuottaa uutta tietoa, kun taas kvantitatiivinen tutkimus perustuu olemassa oleviin teorioihin, eli asiaa ei voi tutkia määrällisesti, jos ei sitä aiemmin ole tutkittu laadullisesti. (Kananen 2014 18–21.)

Tapaus- eli case-tutkimuksessa tapauksia on usein vain yksi, ja tarkoitus on onnistua ymmärtämään syvällisesti tätä yhtä tapausta. Tapaus-tutkimuksessa yhdistetään eri tietolähteitä, kuten haastattelut, havainnot ja erilaiset dokumentit. Case-tutkimus on tutkimuksen sijaan oikeastaan lähestymistapa, jossa käytetään triangulaatiota, eli eri tietolähteiden yhdistämistä, tutkimusstrategiana. (Kananen 2008.)

Opinnäytetyössäni käytän kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää, sillä työn tarkoitus on kuvata, minkälaisia ongelmia maahanmuuttajayrittäjä kohtaa perustaessaan yritystä ja miten kevytyrittäjyys voisi helpottaa näitä ongelmia. Opinnäytetyössäni käytän case- eli tapaus-tutkimusta, sillä tutkimuskohteena on yksi tapaus eli case.

Laadullisen tutkimuksen tarkoitus on löytää ratkaisu tutkimusongelmaan. Case-tutkimuksessa ratkaisu etsitään keräämällä tutkimusaineistoa erilaisilla menetelmillä ja analysoimalla sitä (Kananen 2014, 64). Tässä työssä selvitän maahanmuuttajayrittäjien kohtaamia ongelmia ja sitä, olisiko kevytyrittäjyydestä apua maahanmuuttajien työllistymiseen ja maahanmuuttajayrittäjien kohtaamiin ongelmiin. Aineistona käytän ajankohtaisia artikkeleita ja viranomais selvityksiä sekä case-yrityksen yrittäjän ja hänen puolisonsa haastatteluja (liite 1).

2 PERINTEISET YRITTÄJYYDEN MUODOT SUOMESSA

Tässä luvussa kuvataan lyhyesti perinteisiä yritysmuotoja ja yrityksen perustamisen vaiheita sekä siinä tarvittavia tietoja.

2.1 Yritysmuodot

Yksityiseen elinkeinonharjoittajaan viitataan puhekielessä usein toiminimenä, vaikka lainsäädännössä toiminimellä tarkoitetaan yrityksen nimeä. Suomessa voi toimia yksityisenä elinkeinonharjoittajana Euroopan talousalueella asuva henkilö. (Patentti- ja rekisterihallitus 2017.) Elinkeinonharjoittajia ovat ammatinharjoittajat ja liikkeenharjoittajat, joiden ero on siinä, että liikkeenharjoittajalla, esimerkiksi parturi-kampaajalla, on kiinteä toimipaikka, kun taas ammatinharjoittajalla, kuten kirvesmiehellä tai nuohoojalla, ei kiinteää toimipaikkaa ole (Raatikainen 2012, 69).

Toiminimen perustaminen ei vaadi erillistä perustamisasiakirjaa, vaan ilmoitus kaupparekisteriin riittää. Toiminimen perustaja eli yksityinen elinkeinonharjoittaja solmii sopimukset ja tekee kaikki sitoumuksensa omalla nimellään ja vastaa yritystoiminnastaan koko omaisuudellaan (Yrittäjät.fi 2018). Yksityinen elinkeinonharjoittaja ei voi nostaa työstään palkkaa, mutta hän voi ottaa varoja käyttöönsä yksityisottoina (Yritystulkki.fi 2018).

Avoimen yhtiön muodostaa kaksi tai useampi yhtiömies, jotka voivat olla luonnollisia henkilöitä sekä juridisia henkilöitä, jolloin yksi yhtiömies voi olla esimerkiksi yhtiö tai aatteellinen yhdistys (Meretniemi & Ylönen 2008, 44). Avoin yhtiö on siis henkilöyhtiö. Avoimessa yhtiössä on vähintään kaksi yhtiömiestä, ja jokainen yhtiömies vastaa kaikella omaisuudellaan myös muiden yhtiömiesten tekemistä sitoumuksista. Lain mukaan yhtiösopimusta ei ole pakko tehdä kirjallisesti, mutta tämä on suositeltavaa. Yhtiösopimuksesta selviävät kunkin omistajan vastuut ja velvoitteet. (Yritä.fi 2017.)

Kommandiittiyhtiö on myös henkilöyhtiö, mutta kommandiittiyhtiö eroaa avoimesta yhtiöstä siten, että siinä on kahdenlaisia yhtiömiehiä: vähintään yksi äänetön yhtiömies ja vähintään yksi vastuunalainen yhtiömies. Äänetön yhtiömies si-

joittaa yritykseen rahaa tai omaisuutta, mutta hänellä ei ole oikeutta edustaa yritystä eikä valtaa päätöksenteossa. Äänetön yhtiömies on yrityksestä vastuussa vain sijoittamallaan pääomalla. Vastuunalaisella yhtiömiehellä on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin avoimessa yhtiössä. (Raatikainen 2012, 70.)

Osaakeyhtiö ei ole henkilöyhtiö vaan oma juridisesti toimivaltainen oikeushenkilönsä. Osaakeyhtiön voi perustaa yksi tai useampi henkilö, joka voi olla myös juridinen henkilö, eli toinen yritys, säätiö, kunta tai valtio. Osakkeenomistaja ei ole varsinaisesti vastuussa yhtiön sitoumuksista, sillä juridisen henkilön nimiin voidaan ottaa velkoja ja sitoumuksia, ilman että omistaja olisi niistä henkilökohtaisesti vastuussa, vaan vastuu rajoittuu yritykseen sijoitettuun pääomaan. (Raatikainen 2012, 70; Yritä.fi 2017.)

Osuuskunta on yhtiömuoto, jonka tarkoituksena on jäsenten talouden ja elinkeinon tukeminen taloudellisella yhteistoiminnalla. Osuuskunnan voi perustaa yksi tai useampi luonnollinen henkilö, yhteisö, säätiö tai muu oikeushenkilö, jotka samalla liittyvät osuuskunnan jäseniksi. Jäsenet eivät ole henkilökohtaisesti vastuussa osuuskunnan velvoitteista. Osuuskunta valitsee itse jäsenensä, ja jäsenellä on oikeus erota osuuskunnasta kirjallisella ilmoituksella. (Yrittäjät.fi 2014.)

2.2 Liiketoimintasuunnitelma

Liiketoimintasuunnitelma on yritystoiminnan käsikirja, jonka tarkoituksena on hahmottaa, analysoida ja täsmentää liikeideaa jäsentyneesti. Liiketoimintasuunnitelma laaditaan erityisesti yrittäjää itseään varten, mutta rahoitusta hakiessa rahoittajat edellyttävät aina liiketoimintasuunnitelmaa. Sitä tarvitaan esimerkiksi pankkilainaa tai starttirahaa haettaessa. (Meretniemi & Ylönen 2008; Suomi.fi 2018.) Liiketoimintasuunnitelman osia ovat:

1. Liikeidea
2. Osaamisen kuvaus
3. Tuotteet ja palvelut
4. Asiakkaat ja heidän tarpeensa
5. Toimiala ja markkinatilanne

6. Markkinoiden laajuus ja kehitys
7. Markkinointi ja mainonta
8. Riskit
9. Aineettomat oikeudet
10. Laskelmat: rahoitus, kannattavuus ja myynti.

Liiketoimintasuunnitelma on tärkeää tehdä aina yritystä perustaessa, vaikkei aikosi hakea ulkopuolista rahoitusta, ja sitä muokataan ja täydennetään myös yrityksen perustamisen jälkeen. (Meretniemi & Ylönen 2008; Uusyrittyskeskus 2018.)

2.3 Yrityksen perustaminen

Osakeyhtiön ja toiminimen perustaminen onnistuu sähköisesti, muiden yritysten ja yhteisöjen perustamisilmoitus tehdään paperilomakkeella. Selkeästi suosituimmat yritysmuodot ovat yksityinen elinkeinonharjoittaja, eli toiminimi, ja osakeyhtiö, joten tässä osiossa käydään läpi vain yrityksen sähköinen perustaminen. Osakeyhtiön perustamista varten on ilmoitettava osakeyhtiön toiminimi, toimiala, tilikausi, kotipaikka sekä mahdolliset aputoiminimet ja niiden toimialat. Lisäksi ilmoitetaan osakkeenomistajien, hallituksen jäsenten ja mahdollisen toimitusjohtajan nimet ja henkilötunnukset. Näiden lisäksi voidaan ilmoittaa mahdollisten tilintarkastajien, prokuristien ja edustamiseen oikeutettujen henkilöiden nimet ja henkilötunnukset. Osakeyhtiön osakepääoman tulee olla vähintään 2500 euroa. (Patentti- ja rekisterihallitus 2018b.)

Osakeyhtiön sähköistä perustamista varten on ehtoja, joiden tulee täytyä. Näitä ehtoja ovat, että kaikilla osakeyhtiölain mukaisilla toimijoilla, kuten osakkeenmerkitsijöillä ja hallituksen jäsenillä, toimitusjohtajalla sekä tilintarkastajalla, on suomalainen henkilötunnus ja verkkopankkitunnukset tai mobiilivarmenne/sirullinen henkilökortti. Patentti- ja rekisterihallituksen ohjeissa on esimerkkinä vakiomuotoinen yhtiöjärjestys, joka riittää perustettavan yhtiön pankkitilille, ja merkintähinta merkitään osakepääomaan. Prokuristeilla ja yhtiön edustamiseen oikeutetuilla

henkilöillä tulee olla suomalainen henkilötunnus. (Patentti- ja rekisterihallitus, 2018a.)

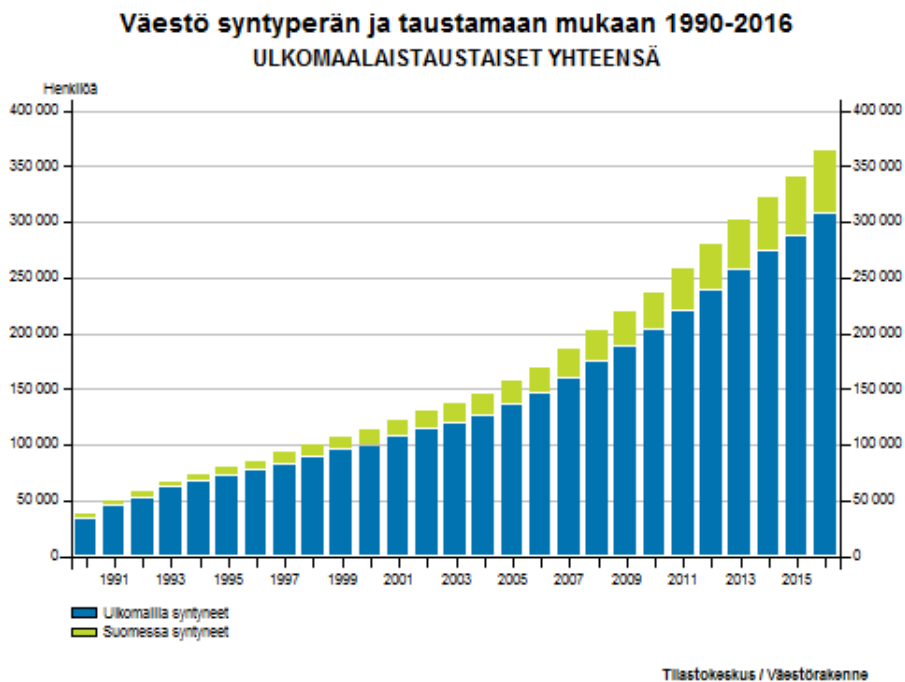
Osakeyhtiön sähköinen perustaminen etenee vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa pakollisten vaiheiden mukaan kirjaudutaan palveluun, täytetään ilmoituksen taustatiedot, ilmoitetaan osakepääoma, osakkeet ja hallitus, tilikausi, kotipaikka, toimiala ja osoite- ja yhteystiedot. Tämän jälkeen palvelu tarkistaa osoitteen ja muodostaa yhtiöjärjestyksen ja perustamissopimuksen, jonka jälkeen osakeyhtiön perustajan tulee tarkistaa ja hyväksyä ilmoituksen yhteenveto, yhtiöjärjestys ja perustamissopimus. Ensimmäisen vaiheen lopuksi allekirjoitetaan perustamissopimus ja perustamisilmoitus, maksetaan ilmoitusmaksu verkkopankissa ja lähetetään ilmoitus. Kun ensimmäinen vaihe on saatu päätökseen, siirytään toiseen vaiheeseen, jossa avataan tili osakeyhtiölle ja maksetaan osakepääoma. Kolmannessa vaiheessa palataan perustamisilmoitukseen, jossa vakuutetaan osakeyhtiön säädösten noudattamisesta ja annetaan selvitys osakepääoman maksamisesta. Tämän jälkeen ilmoitus voidaan lähettää. (Patentti- ja rekisterihallitus 2018a.)

Yksityisenä elinkeinonharjoittajana, eli toiminimellä, voi Suomessa toimia Euroopan talousalueella asuva henkilö. Internetissä voi tehdä toiminimen perustamisilmoituksen Patentti- ja rekisterihallituksen sekä Verohallinnon yhteisessä YTJ-palvelussa henkilö, joka on täyttänyt 18 vuotta sekä jolla on suomalainen henkilötunnus ja henkilökohtaiset verkkopankkitunnukset, mobiilivarmenne tai sirullinen henkilökortti (HST-kortti). Perustamisilmoitusta varten tarvitaan elinkeinonharjoittajan henkilötiedot, yrityksen nimi, osoite- ja yhteystiedot ja yrityksen kotipaikka ja toimiala. (Patentti- ja rekisterihallitus 2018c.)

3 MAAHANMUUTTAJAYRITTÄJÄT SUOMESSA

Maahanmuuttajalla tarkoitetaan ulkomaan kansalaista, joka on asettunut asumaan Suomeen muuten kuin tilapäisesti (Miettinen 2018). Tässä työssä maahanmuuttajayrittäjillä tarkoitetaan ulkomaan kansalaisia, jotka ovat muuttaneet Suomeen ja perustaneet yrityksen tai työllistäneet itsensä yrittäjämäisellä tavalla. Maahanmuuttajayrittäjien määrä suhteessa valtaväestön yrittäjiin on vain hieman matalampi, ja se on noussut sitä mukaa kuin maahanmuuttajienkin määrä. Maahanmuuttajayrittäjien tärkeydestä ja kasvavasta määrästä huolimatta aiheesta tehdyt tutkimukset ovat suhteellisen harvinaisia. (Aaltonen & Akola 2012.)

Vuonna 2016 Suomessa syntyi vähemmän ihmisiä kuin kuoli ensimmäistä kertaa vuoden 1940 jälkeen, ja luonnollinen väestönkasvu on pienentynyt jo monta vuotta peräjälkeen. Sdp:n puheenjohtajan Antti Rinteen lanseeraamat synnytystalkoot tulisivat tarpeeseen, mutta toisaalta työkäisiä työtätekeviä ihmisiä tarvitaan jo nyt. Työvoiman maahanmuuton edistämiseen tähtääviä lainsäädäntömuutoksia valmisteltiin vuonna 2016 useita sekä EU:ssa että kansallisella tasolla. (Sisäministeriö 2017.)

Kuvio 1. Ulkomaalaisten määrä Suomessa vuodesta 1990 lähtien (Tilastokeskus 2018)

Ulkomaalaisten määrä Suomessa on jatkuvassa kasvussa (Kuvio 1). Vuonna 2015 Suomeen tuli ennätysmäärä turvapaikanhakijoita. Vuoden 2014 3651 turvapaikanhakijaan verrattuna turvapaikanhakijoiden määrä lähes kymmenkertaisui vuoden 2015 luvun ollessa 32 476 (Sisäministeriö 2017, 28). Maahanmuutto ei ole kuitenkaan pelkästään turvapaikanhakijoita, vaan vuonna 2014 tehdyn tutkimuksen mukaan ulkomaalaistaustaisen väestön tärkeimmät syyt maahanmuuttoon ovat olleet perhesyyt ja työ (Sutela & Larja 2015).

3.1 Maahanmuuttajayrittäjät

Yritystä perustettaessa maahanmuuttajayrittäjillä on yksi iso varjopuoli verrattuna suomalaisiin yrityksen perustajiin: heillä ei ole ympärillään perheen, sukulaisten tai ystävien muodostamaa verkostoa, jota tavallisesti pidetään tärkeänä voimavarana yritystä perustaessa. Kulttuurierot voivat myös aiheuttaa päänvaivaa, sillä maahanmuuttajayrittäjältä puuttuvat kulttuuriset tiedot. (Aaltonen & Akola 2012.) Tähän asiaan kevytyrittäjyys tuo helpotusta. Maahanmuuttajayrittäjän ei tarvitse yrittää taistella koukeroisen ja kapulakielisen byrokratian kanssa, sillä toinen taho hoitaa nämä asiat.

Aaltonen ja Akola (2012) huomasivat tekemiensä haastattelujen perusteella, että maahanmuuttajayrittäjälle suomalainen puoliso on sosiaalista pääomaa monesakin eri mielessä. Suomalainen puoliso tarjosi tietoa säännöistä, säädöksistä ja tavoista sekä kielellistä apua. Suomalaisen puolison kautta maahanmuuttajayrittäjä tavoittaa myös puolison sosiaaliseen verkostoon, joka voi olla tärkeää asiakkuuksien kannalta ja toisaalta sosiaalisen verkoston kautta saa apua ja neuvoja yrityksen perustamiseen ja pyörittämiseen tarvittavissa asioissa.

Useissa yhteyksissä on mainittu maahanmuuttajien olevan hyvä ratkaisu työmarkkinoiden sellaisiin ongelmiin, kuten työväestön ikääntymiseen ja joillakin aloilla esiintyvään työvoimapulaan (Sisäministeriö 2018, 18.; Asa & Muurinen 2010, 18; Hämäläinen 2018). Vuoden 2018 alussa työvoimapulaa esiintyi muun muassa rakennusalalla, ravintola-alalla ja terveydenhuollossa (Ammattibarometri 2018). Maahanmuuttajilla nähdään olevan keskeinen asema työikäisen väestön määrän säilymisessä taloudellisen hyvinvoinnin edellyttämällä tasolla, sillä maahanmuuttajaväestön ikärakenne on kantaväestöön verrattuna nuori ja sen myötä työvoimapotentialiaali on korkea (Eronen ym. 2014).

3.2 Maahanmuuttajayrittäjien kohtaamat ongelmat ja tiedontarpeet

Maahanmuuttajayrittäjien yrityksillä on merkittävästi pienempi selviytymisprosentti kuin kantaväestön pyörittämällä yrityksillä, mutta maahanmuuttajayrittäjien kohtaamat ongelmat vähenevät maassa oleskelun myötä. Tähän vaikuttaa esimerkiksi paikallisten toimintatapojen tuleminen tutuiksi ja sosiaalisen pääoman kasvaminen. (Desiderio 2014.)

Riittävä rahoitus on suuri ongelma uusia pieniä ja keskisuuria yrityksiä perustettaessa ja kehittäessä, riippumatta siitä, mistä yrittäjä on kotoisin. Luottorajoitukset ovat yleensä suurempia maahanmuuttajayrittäjille, ja yksi suurista syistä tähän on siinä, etteivät rahoituslaitokset tunne lainaajia, mutta myös mahdollinen syrjintä. (Desiderio 2014.) Maahanmuuttajayrittäjillä on tyypillisesti lyhyempi luottohistoria isäntämaissaan kuin kyseisen maan syntyperäisillä yrittäjillä. Desiderion (2014, 4) mukaan kansainväliset tutkimukset (Blanchflower, Levine & Zimmermann 2003; Albareto & Mistrulli 2010) ovat osoittaneet, että maahanmuuttajayrittäjät saattavat kohdata syrjintää pankeissa, ja heiltä helpommin evätään luotto tai veloitetaan korkeampaa korkoa kuin vastaavassa tilanteessa olevilta maan syntyperäisiltä yrittäjiltä. Kasvuun ja laajentumiseen tarvittavan rahoituksen puute on usein yrityksen epäonnistumisen pääsyy.

Maahanmuuttajilta puuttuu usein kielelliset taidot ja isäntämaassa tarvittava liiketoimintaosaaminen, eivätkä he tunne yritystukipalveluilta. Esimerkiksi Suomessa KELAn ja työvoimatoimiston kanssa asiointiin liittyy paljon hiljaista tietoa, jota maahanmuuttajilta ei useimmiten löydy, ja asiointi näiden laitosten kanssa ei syn-typeräisille suomalaisillekaan ole aina aivan helppoa. Ilman sosiaalista pääomaa ja verkostoja byrokratian verkostossa navigointi on tuoreelle maahanmuuttajayrittäjälle kohtuuton taakka. Kunnallisalan kehittämissäätiön julkaisun mukaan maahanmuuttaja, jolla on suomalainen puoliso, työllistyy paremmin kuin omanmaalaistensa kanssa avioliitossa elävät. Suomalaistaustainen puoliso tarjoaa myös mahdollisuuden oppia suomea ja antaa apua ja sosiaalisen verkoston, jonka kautta löytyvät vuorovaikutussuhteet helpottavat työllistymistä. (Sjöblom-Immala 2015.)

4 ALUSTATALOUS JA KEVYTYRITTÄJYYS

Tässä luvussa kerrotaan alustataloudesta ja sen erilaisista muodoista sekä kevytyrittäjyydestä.

4.1 Alustatalous

Kevytyrittäjyydestä puhuttaessa on hyvä puhua myös hieman alustataloudesta. Alustatalous on digitalisaation mahdollistamana syntynyt liiketoiminnan organisoimismalli, jossa tuotteita ja palveluita tarjotaan digitaalisilla markkinapaikoilla kahden tai useamman osapuolen välillä (Viitanen, Paajanen, Loikkanen & Koivisto 2017, 8). Ei-digitaalisessa maailmassa voitaisiin esimerkiksi käyttää minkä tahansa kaupungin toria, eli paikkaa, jossa torikauppiat myyvät tuotteitaan ja josta asiakkaat tietävät niitä tulla ostamaan. Hintojen ja tuotteiden vertailminen on helppoa, kun kauppiat ovat kokoontuneet samaan paikkaan. (Kopkalla 2016.)

Digitaalisessa alustataloudessa alusta itse ainoastaan tarjoaa alustan muille käytettäväksi, mutta ei osallistu kaupankäyntiin alustallaan. Esimerkkeinä alustataloudesta ovat Autojerry, jonka kautta voi kilpailuttaa autohuoltamot ja -korjaamot, Tori.fi, joka on internetissä toimiva osto- ja myyntipaikka, ja erilaiset ravintolaruokaa kotiin kuljettavat yritykset kuten Wolt. Laskutuspalvelut toimivat osana alustataloutta tarjoamalla käyttäjilleen kevytyrittäjyyden. Laskutuspalvelu toimii alustana, jonka kautta kevytyrittäjä laskuttaa asiakastaan ja joka hoitaa kevytyrittäjän muun byrokratian. Kevytyrittäjä ja hänen asiakkaansa löytävät toisensa muita reittejä pitkin, ei laskutuspalvelun kautta. (Laukkanen 2017.)

4.2 Mitä kevytyrittäjyys on?

Koko ajan yleistyvä trendi ovat erilaiset uudet tavat tehdä työtä. Sitran ja laskutuspalvelu Eezy.fi:n tekemän selvityksen mukaan kevytyrittäjyys ei ole yrittäjyyttä sanan perinteisessä merkityksessä, vaan keino työllistää itsensä (Sitra 2015). Kevytyrittäjyydestä itsensä työllistämisen keinona puhutaan myös työ- ja elinkeinoministeriön julkaisussa (Koramo, Keinänen, Oosi & Wennberg 2017), jossa on selvitetty sekä itsensä työllistämisen merkitystä tulevaisuuden työmarkkinoilla että sen nykyistä laajuutta.

Kevytyrittäjä on termi, jolla kutsutaan laskutuspalvelun kautta itsensä työllistävää henkilöä. Suomessa toimii useita eri laskutuspalveluja, joista tunnetuimpia lienee ukko.fi, eezy.fi ja odeal.fi. Periaate kaikissa on samanlainen. Laskutuspalvelu toimii verkossa, ja palvelun käyttäjä eli kevytyrittäjä rekisteröityy laskutuspalvelun käyttäjäksi, jonka jälkeen hän voi halutessaan välittömästi alkaa laskuttamaan asiakkaitaan palvelun kautta. Näiden laskutuspalvelujen kautta kevytyrittäjät ovat ikään kuin palkkasuhteessa palveluntarjoajansa kanssa. (Pajunen 2018.)

Laskutuspalvelujen tarjoajiin poikkeuksen tekee OP Kevytyrittäjä, sillä siellä asiakkaille hankitaan yritys- ja yhteisötunnus eli y-tunnus. OP Kevytyrittäjän asiakkaat ovat siis virallisesti yksityisiä elinkeinonharjoittajia. (OP Kevytyrittäjät 2018.) Tämä mahdollistaa kevytyrittäjälle verovähennykset työhön liittyvien hankintojen, kuten tietokoneen tai työpuhelimien, tekemiseen (Pajunen 2018). Yksityinen elinkeinonharjoittaja on lisäksi oikeutettu arvonlisäveron alarajahuojennukseen. Jos arvonlisäveroton liikevaihto tilikauden (12 kk) ajalta on yli 10 000 euroa, mutta alle 30 000 euroa, voi saada osittaisen huojennuksen, ja jos liikevaihto on enintään 10 000 euroa, voi saada täysimääräisen huojennuksen (Vero.fi 2017).

Kevytyrittäjiä on Suomessa tällä hetkellä 25000-75000, riippuen siitä, kuinka aktiivisia käyttäjiä tarkoitetaan (Autio, Halme, Härmälä, Lamminkoski & Salminen 2017, 22), joista OP Kevytyrittäjiä vuoden 2017 lopussa noin 2000 (Pajunen 2018). Tässä työssä kevytyrittäjyyttä tarkastellaan valtavirran mukaan eli palveluntarjoajan kanssa palkkasuhteessa toimivan kevytyrittäjän kannalta.

4.3 Yhteneväisyydet ja poikkeavuudet perinteisen yrittäjyyden kanssa

Perinteisen yrittäjän tapaan kevytyrittäjä hankkii itse omat asiakkaansa ja päättää hinnan työlleen. Laskutuspalvelun avulla kevytyrittäjä tekee laskun, jonka laskutuspalvelu lähettää asiakkaalle e-laskuna, sähköpostitse tai perinteisesti postissa. Asiakkaan maksaessa laskun ottaa laskutuspalvelu summasta sovitun prosentin itselleen ja lisäksi huolehtii pakollisista työnantaja- ja vakuutusmaksuista sekä ennakonpidätyksen maksamisesta. (Yrityksen perustaminen 2018.)

Laskutuspalvelun kautta itsensä työllistäminen on yrittäjämäistä asiakkaiden hankkimisen, hinnoittelun ja työskentelyajankohdan valinnan vapauden suhteen,

mutta kevennettyä siitä tekee vähäinen byrokratia. Esimerkiksi ukko.fi-laskutuspalvelu lupaa hoitaa kevytyrittäjän puolesta Y-tunnuksen, alv- ja ennakoperintärekisterin, vakuutukset, vähennyskelpoiset kulut, kirjanpidon ja muut paperityöt, perinnän, laskujen lähettämisen ja palkanmaksun (Ukko.fi 2018).

5 CASE: KEKEN VERHOILU

Keken Verhoilu on oululainen verhoilualan yritys. Yrittäjänä toimii uusiseelantilainen Keith Burrow, joka on toiminut verhoilijana vuodesta 1995 lähtien niin Uudessa-Seelannissa, Englannissa kuin Suomessakin. Keken Verhoilun palveluihin kuuluvat muun muassa huonekalujen verhoilut ja entisöinnit, ajoneuvoverhoilut, veneiden patjat, kuomut ja sisustukset, markiisit ja katokset, julkisten tilojen kalusteet ja asuntovaunujen ja -autojen sisustukset. (Keken verhoilu 2018.) Suomessa ennen yrittäjyyttään hän työskenteli toisen yrittäjän palveluksessa. Ennen kevytyrittäjyyttä Keken Verhoilu toimi toiminimellä elinkeinonharjoittajana. Keithillä on suomalainen vaimo, joka on ollut apuna kaikissa yrityksen vaiheissa. (Burrow 2018a.)

5.1 Maahanmuuttajayrittäjän tiedontarpeet yrityksen perustamisvaiheessa

Yrityksen perustamispäätöstä tehdessä Keith oli asunut Suomessa jo joitain vuosia. Hänellä oli suomalainen sosiaaliturvatunnus ja pankkitili, joten yrityksen perustamista ei tarvinnut aloittaa niin perustavaa laatua olevista asioista. Keith oli työskennellyt oululaisen verhoilijan palveluksessa, joten tavarantoimittajat olivat hänelle entuudestaan tuttuja.

Business Oulusta Keith sai yrityksen perustamiseen liittyvää neuvontaa. Sieltä käskettiin tehdä liiketoimintasuunnitelma ja selvittää mm. minkälaisia kuluja liiketoiminnasta syntyy ja paljonko saman alan yrittäjiä alueelta löytyy. Lisäksi sieltä sai tietoa starttirahasta ja sen hakemisesta, verotuksesta ja muusta yrityksen pyörittämiseen liittyvästä. Silti monet asiat tulivat yllätyksenä yritystoiminnan alettua, esimerkkeinä kulujen ja hinnoittelun suunnittelu ja verotus. Tuore yrittäjä ei osannut kysyä oikeita kysymyksiä ja yritysneuvontaa työkseen tekevältä ihmiseltä, jolle asiat saattavat vaikuttaa itsestäänselvyyksiltä, joten ne jäivät käsittelemättä.

Erilaisten yhtiömuotojen mahdollisuus tuli ilmi vasta kauan yrityksen perustamisen jälkeen. Näin jälkikäteen Keith toivoikin, että olisi saanut jonkinlaisen kirjallisen oppaan, jossa kaikki tärkeimmät yrityksen perustamiseen liittyvät asiat olisi käyty läpi selkeästi. Tämä olisi helpottanut kokonaisuuden hahmottamista ja aut-

tanut kysymään oikeita kysymyksiä. Työvoimatoimistosta saatu apu oli ollut vähäistä, Business Oulusta saatu apu oli ollut hyvää, mutta vähäisten alkutietojen vuoksi lisätietojen kysyminen oli hankalaa. Lisäksi internetissä englanninkielinen tieto oli useimmiten vain tiivistelmä suomenkielisestä, joten tiedonhaku jäi melkein kokonaisuudessaan suomalaisen puolison harteille.

Kaikissa yrityksen perustamiseen liittyvissä vaiheissa Keithillä oli apunaan suomalainen puolisonsa. Tietoa yrityksen perustamiseen liittyvistä asioista löytyy parhaiten suomeksi, joten monet asiat olivat kokonaan tai melkein kokonaan suomalaisen puolison harteilla, eikä tietoa löytynyt suoraan yhdestä paikasta vaan sitä joutui kaivelemaan useista eri lähteistä. Tämä siitäkin huolimatta, että puhuu äidinkielenään suomea. Suurimman työn tiedonhaun ja asioiden selvittämisen suhteen teki siis puoliso. Ilman hänen apuaan olisi yrityksen perustaminen aiheuttanut suuria ongelmia.

5.2 Kevytyrittäjyyden heikkoudet ja vahvuudet maahanmuuttajayrittäjän näkökulmasta

Etsittyään helpotusta perinteiseen yrittäjyyteen sanomalehdestä löytyi lopulta tieto uudesta ilmiöstä, kevytyrittäjyydestä. Laskutuspalvelujen käyttö yrittäjämäisessä toiminnassa on vielä jokseenkin tuore ilmiö Suomessa, joten tilanteen kehittymistä ja käytäntöjen muuttumista täytyy seurata säännöllisesti. Kevytyrittäjyyden vahvuuksia on kulujen vähentäminen suoraan laskutusvaiheessa, jolloin yrittäjälle ei tule kerralla suuria, ehkä yllättäviäkin, maksuja maksettavaksi. Kevytyrittäjyyden myötä puolisonkin elämä on helpottunut suuresti ja rooli yrityksen pyörittämisessä on jäänyt hyvin minimaaliseksi.

Nykyinen laskutuspalvelu on muuttanut maksukäytäntöjään niin, että jokaisen laskun prosenttimäärän veloittamisen lisäksi on otettu käyttöön 15 euron laskukohtainen maksu, joten tämä tekee pienten alle 100 euron töiden vastaanottamisen kannattamattomaksi. Nykyisen laskutuspalvelun kanssa on muitakin epäsopiuuksia esimerkiksi kilometrikorvausten ja materiaalien laskuttamisen kanssa, joten uuden yrittäjän kannattaa tarkkaan miettiä, minkälaisia kuluja omalla yrityksellä tulee olemaan ja vertailla, minkä laskutuspalvelun kyytiin lähteminen on itselle edullisinta. Useat laskutuspalvelut korostavat sitä, että toiminnan aloittaminen ja lopettaminen heidän kauttaan on helppoa, joten jos valittu laskutuspalvelu

osoittautuu epäsovivaksi, se on helppo vaihtaa toiseen, omalle kevytyritykselle paremmin sopivaan laskutuspalveluun.

5.3 Perinteisen yrittäjyyden heikkoudet ja vahvuudet maahanmuuttajayrittäjän näkökulmasta

Perinteisen yrityksen perustaminen on mutkikkaampi prosessi kuin ryhtyminen kevytyrittäjäksi. Lisäksi perinteiseen yrittäjyyteen liittyy paljon erilaisia kiemuroita, joihin ei ollut yritystä perustaessa osannut varautua. Alalla, jossa tulot ovat säännöllisemmät, on helpompi varautua arvonlisäveron maksuun, mutta tulojen ollessa epäsäännölliset varautuminen on hankalampaa riippumatta siitä, ovatko maksut esimerkiksi vuosittain vai neljännesvuosittain. Case-yrityksen alalla menot voivat olla suuria ja tulojen ennustaminen on hankalaa.

Keith Burrow'n mukaan eli henkilön, jolla on kokemusta sekä perinteisestä yrittäjyydestä että kevytyrittäjyydestä, perinteinen yrittäjyys voisi sopia yksinyrittäjälle alalle, jossa kulut kuten materiaalihankinnat ovat pieniä. Muuten työntekijöitä tulisi palkata kaksi tai useampia, jotta suurten materiaalihankintojen kanssa tulot ja menot tasapainottaisivat toisiaan.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Opinnäytetyössäni käsittelin kevytyrittäjyyttä maahanmuuttajien työllistämisen muotona. Kevytyrittäjyys on alustatalouden mahdollistama ilmiö ja tervetullut vaihtoehto perinteisille yritysmuodoille. Toiminimen, osakeyhtiön ja muiden perinteisten yritysten perustaminen on mutkikkaampaa kuin alustatalouteen perustuvan kevytyrityksen. Lisäksi perinteisen yrityksen toimintaan sisältyy arvonlisä- ja muita verokäytäntöjä, joiden omaksuminen on työlästä aloittavalle yrittäjälle ja erityisesti vasta maahan muuttaneelle, joka ei hallitse vielä suomen kieltä.

Opinnäytetyössäni haettiin vastauksia siihen, miten maahanmuuttaja pääsee työllistämään itsensä kevytyrittäjänä, ja tarkasteltiin perinteisen yrittäjyyden heikkouksia ja vahvuuksia kevytyrittäjyyteen verrattuna sekä maahanmuuttajayrittäjän tiedontarpeita.

Kevytyrittäjyys on aika tuore ilmiö Suomessa, ja jonkinlainen etsikkoaika on vielä käynnissä, mutta selkeästi se on kasvava ilmiö ja alkanut jo löytää paikkansa yhteiskunnassa. Työelämä on murroksessa, ja töitä ei tehdä enää samalla tavalla kuin ennen, ihmiset arvostavat myös vapaa-aikaansa ja hakevat tasapainoa oman elämän ja työn yhteensovittamisessa. Kevytyrittäjyys antaa mahdollisuuden tehdä esimerkiksi harrastuksesta keikkatyötä tai testata liikeideaa ennen varsinaisen yrityksen perustamista. Se voisi myös tarjota melko yksinkertaisen ratkaisun maahanmuuttajien työllistymiseen.

Maahanmuuttajien osuus väestöstä on jatkuvassa kasvussa, ja yrittäjyys nähdään yhtenä ratkaisuna maahanmuuttajien työllistämiseen, jota muuten usein jarruttaa puutteellinen suomen kielen taito. Tähän asiaan suhteutettuna englanninkielisen tiedon määrä laahaa jäljessä verrattuna siihen, mitä tarvittaisiin.

Vaikka monet sekä yrittäjyyteen että kevytyrittäjyyteen liittyvät asiat ovat netissä saatavilla myös englanniksi, on tiedon määrä huomattavasti suppeampi kuin suomeksi. Case-yrityksen yrittäjä osaa jonkin verran suomea, mutta jos informaatio on saatavilla vain suomeksi, osa tärkeistä asioista saattaa jäädä ymmärtämättä ja kääntämiseen tuhlaantuu runsaasti aikaa. Olisi tärkeää, että sama määrä informaatiota olisi saatavilla sekä suomeksi että englanniksi. Erityisesti tämä on

asia, joka laskutuspalveluiden tulisi huomioida. Maahanmuuttajayrittäjät saattavat olla vielä jokseenkin vierasta maaperää laskutuspalveluille, mutta ehdottomasti alue, johon kevytyrittämistä kannattaisi markkinoida.

Aloittavalle yrittäjälle on tarjolla neuvontapalveluja. Niiden käytössä kulttuurierot voivat kuitenkin aiheuttaa omat informaatiokatkonsa: neuvoja voi olettaa itsensä selvyyksiksi asioista, jotka maahanmuuttajalle eivät sitä ole. Toisaalta aloittava yrittäjä ei osaa kysyä kaikkia olennaisia kysymyksiä neuvonantajalta. Suomenkielinen puoliso tuo yritystä perustavalle maahanmuuttajalle eräänlaisen etulyöntiaseman, mutta kyseinen puoliso joutuu näkemään valtavasti vaivaa perustettavan yrityksen eteen, ja tämä saattaa olla vielä hänen päivätyönsä lisäksi tehtävää ylimääräistä työtä.

Maahanmuuttajayrittäjän tiedontarpeet yrityksen perustamisvaiheessa ovat tapauskohtaisia, mutta yritysneuvonnan tulisi lähteä olettamuksesta, ettei asiasta tiedetä mitään. Kaikilla yrittäjäksi haluavilla luultavasti on aiheesta jonkinlainen peruskäsitys, mutta olisi parempi käydä samat asiat läpi kahdesti kuin ottaa riski jonkin olennaisen asian poisjäännistä. Kevytyrittäjyydessä tiedontarpeita on vähemmän, sillä ulkopuolinen taho hoitaa hallinnollisen puolen.

Opinnäytetyöni pääsi tutkimussuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin ja vastasi tutkimuskysymyksiin. Jatkotutkimuksen aiheita voisi olla kevytyrittäjänä toimivien maahanmuuttajien tutkiminen laajemmin. Toinen mielenkiintoinen vaihtoehto olisi selvittää maahanmuuttajayrittäjien tiedontarpeiden täyttymistä yrityksen perustamisvaiheessa ja selvittää, minkälaista yritysneuvontaa he ovat saaneet.

LÄHTEET

Aaltonen, S. & Akola, E. 2012. Lack of Trust – The Main Obstacle for Immigrant Entrepreneurship? University of Turku. Viitattu 3.3.2018 <http://pyk2.aalto.fi/ncsb2012/Aaltonen.pdf>.

Ammattibarometri 2018. Suomen ammattibarometri, I/2018. Viitattu 16.5.2018 [https://www.ammattibarometri.fi/posteri.asp?maakunta=suomi&vuosi=18i&kieli=.](https://www.ammattibarometri.fi/posteri.asp?maakunta=suomi&vuosi=18i&kieli=)

Asa, R. & Muurinen, H. 2010. Maahanmuutto työvoiman tarpeen täyttäjänä? Helsinki. Viitattu 3.4.2018 http://emn.fi/files/285/220910_EMN-Raportti_FINAL_KORJATTU.pdf.

Autio, E., Halme, K., Härmälä, V., Lamminkoski, H. & Salminen, V. 2017. Yrittäjyyden uudet suunnat – selvitys hallituksen toimenpiteistä yrittäjyyden vahvistamiseksi. Valtioneuvoston kanslia 29.11.2017. Viitattu 30.1.2018 http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160399/75_Yrittajyyspaketti_Raportti_2017-11-16_.pdf.

Burrow, K. 2018a. Keken Verhoilu. Yrittäjän haastattelu 24.4.2018.

Burrow, M. 2018b. Keken Verhoilu. Yrittäjän puolison haastattelu 28.4.2018.

Desiderio, M. V. 2014. Policies to Support Immigrant Entrepreneurship. Transatlantic Council on Migration. Viitattu 5.3.2018 file:///C:/Users/Johanna/Downloads/TCM_Cities_Entrepreneurship-FINALWEB.pdf.

Eronen, A., Härmälä, V., Jauhiainen, S., Karikallio, H., Karinen, R., Kosunen, A., Laamanen, J-P. & Lahtinen, M. 2014. Maahanmuuttajien työllistyminen, taustatekijät, työnhaku ja työvoimapalvelut. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 6/2014. Viitattu 16.5.2018 <https://tem.fi/documents/1410877/2859687/Maahanmuuttajien+ty%C3%B6llistyminen+10022014.pdf>.

Hämäläinen, V-P. 2018. Yrittäjä: Joku oli jopa närkästynyt, kun kehtasin tarjota töitä" – 4 tarinaa työvoimapulasta ja 4 ratkaisua. Yle uutiset 4.4.2018. Viitattu 4.4.2018 <https://yle.fi/uutiset/3-10143120>.

Kananen, J. 2008. Kvali, kvalitatiivisen tutkimuksen teoria ja käytänteet. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. Jyväskylän ammattikorkeakoulun kirjasto.

Kananen, J. 2015. Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Jyväskylän ammattikorkeakoulun kirjasto.

Keken Verhoilu 2018. Osaamista ja ammattitaitoa. Viitattu 25.4.2018 <http://www.kekenverhoilu.fi/>.

Kopakkala, O. 2016. Fintech, alustatalous ja jakamistalous – mitä ne tarkoittavat? Ukko.fi 25.10.2016. Viitattu 17.4.2018 <https://www.ukko.fi/fintech-alustatalous-jakamistalous-mita-tarkoittavat/>.

Koramo, M., Keinänen, J., Oosi, O., Wennberg, M. 2017. Itsensätyöllistäminen ja jakamistalous työelämän murroksessa. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 13/2017. Viitattu 15.1.2018 http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79272/TEMjul_13_2017_verkkojulkaisu.pdf.

Koskenranta, R. 2018. Maahanmuuttajista toivotaan yrittäjiä – ”Välty virheiltä: kysy ja hae neuvontaa ajoissa”. Yrittäjät.fi 21.3.2018. Viitattu 16.5.2018 <https://www.yrittajat.fi/uutiset/572574-maahanmuuttajista-toivotaan-yrittajia-valty-virheilta-kysy-ja-hae-neuvontaa-ajoissa>.

Laukkanen, L-M. 2017. Kuinka yrittäjä löytää uusia asiakkaita? 4 vinkkiä. Ukko.fi 2.6.2017. Viitattu 16.5.2018 <https://www.ukko.fi/kuinka-yrittaja-loytaa-uusia-asiakkaita/>.

Meretniemi, I. & Ylönen, H. 2008. Yrityksen perustajan käsikirja. Keuruu: Kustannusosakeyhtiö Otava.

Miettinen, A. 2018. Maahanmuuttajat. Väestöliitto. Viitattu 27.2.2018 http://www.vaestoliitto.fi/tieto_ja_tutkimus/vaestontutkimuslaitos/tilastoja/maahanmuuttajat/.

OP Kevytyrittäjä 2018. Minustako yrittäjä? Viitattu 22.1.2018 <https://op-kevytyrittaja.fi/yrittajan-oppaat/yrittajaksi>.

Pajunen, E. 2018. Laskutuspalvelu tarjoaa väylän satunnaisen työn tekemiseen. Sanomalehti Kaleva 22.1.2018.

Patentti- ja rekisterihallitus 2017. Yksityinen elinkeinonharjoittaja. Patentti- ja rekisterihallitus 28.12.2017. Viitattu 30.1.2018 <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yeh.html>.

Patentti- ja rekisterihallitus 2018a. Osakeyhtiön perustamisilmoitus. 3.1.2018. Viitattu 17.4.2018 <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/perustaminen.html>.

Patentti- ja rekisterihallitus 2018b. Vaiheet osakeyhtiön perustamisessa. Viitattu 17.4.2018 https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/perustaminen/vaiheet_osakeyhtion_perustamisessa.html.

Patentti- ja rekisterihallitus 2018c. Yksityisen elinkeinonharjoittajan (”toiminimen”) perustamisilmoitus. 15.1.2018. Viitattu 20.4.2018 <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yeh/perustaminen.html>.

Raatikainen, L. 2012. Liikeideasta liikkeelle. Helsinki: Edita Publishing.

Sisäministeriö 2017. Maahanmuuton tilannekatsaus 1/2017. Sisäministeriö 15.12.2017. Viitattu 22.3.2018 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79281/Maahanmuuton%20tilannekatsaus%202017.pdf?sequence=3>.

Sisäministeriö 2018. Töihin Suomeen – Hallituksen maahanmuuttopoliittinen ohjelma työperusteisen maahanmuuton vahvistamiseksi. Sisäministeriön julkaisu 1/2018. Viitattu 2.4.2018 <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160444/1%202018%20SM%20T%C3%B6ihin%20Suomeen.pdf?sequence=4&isAllowed=y>.

Sitra 2015. Mistä on kevytyrittäjät tehty? 4.2.2016. Viitattu 16.1.2018 <https://www.sitra.fi/uutiset/mista-on-kevytyrittajat-tehty/>.

Sjöblom-Immala, H. 2015. Puolison maahanmuuttaja – Monikulttuuristen perheiden viihtyminen Suomessa ja muuttosuunnitelmat. Kunnallissalan kehittämissäätö. Viitattu 16.5.2018 <https://kaks.fi/wp-content/uploads/2015/04/Puolisona-maahanmuuttaja.pdf>.

Suomi.fi 2018. Liiketoimintasuunnitelma. 30.1.2018. Viitattu 20.4.2018 <https://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-perustaminen/yritystoiminnan-suunnittelu/opas/liikeidea/liiketoimintasuunnitelma>.

Sutela, H. & Larja, L. 2015. Yli puolet Suomen ulkomaalaistaustaisista muuttanut maahan perhesyistä. Tilastokeskus 15.10.2015. Viitattu 22.3.2018 https://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/art_2015-10-15_001.html.

Tilastokeskus 2018. Ulkomaan kansalaiset. Viitattu 28.3.2018 <https://www.tilastokeskus.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa/ulkomaan-kansalaiset.html>.

Ukko.fi 2018. Toiminimi vai kevytyrittäjyys, kumpi valita? Viitattu 4.4.2018 <https://www.ukko.fi/toiminimi-vai-kevytyrittajyy/>.

Uusyrittäjäkeskus 2018. Liiketoimintasuunnitelma yritystoiminnan punaisena lankana. Viitattu 20.4.2018 <https://www.uusyrittajakeskus.fi/yrityksen-perustaminen/liiketoimintasuunnitelma/>.

Vero.fi 2017. Arvonlisäveron alarajahuojennus 2.1.2017. Viitattu 30.1.2018 https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/arvonlisaveron_alarajahuojennu/.

Viitanen, J., Paajanen, R., Loikkanen, V. & Koivistoinen, A. Digitaalisen alustatalouden tiekartasto. Helsinki: Innovaatorahoituskeskus Tekes. Viitattu 17.4.2018 https://www.businessfinland.fi/globalassets/julkaisut/alustatalouden_tiekartasto_web_x.pdf.

Yrittäjät.fi 2018. Yritysmuodot ja vastuut. Viitattu 30.1.2018 <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut-316303>.

Yrittäjät.fi 2014. Osuuskunta. Viitattu 13.2.2018 <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/osuuskunta-318169#quickset-valilehti=0>.

Yrityksen perustaminen 2018. Kevytyrittäjyys. Viitattu 16.1.2018 <https://yrityksen-perustaminen.net/kevytyrittajyy/>.

Yritystulkki.fi 2018. Yksityinen elinkeinonharjoittaja. Viitattu 14.5.2018
<http://www.yritystulkki.fi/fi/alue/oulu/aloittava-yrittaja/yhtiomuodot/tmi/>.

Yritä.fi 2017. Yritysmuodot. Viitattu 8.2.2018 <https://xn--yrit-ooa.fi/yritysmuodot>.

LIITTEET

Liite 1. Haastattelukysymykset

Liite 1. Haastattelukysymykset

Haastattelukysymykset:

1. Minkä asioiden tiimoilta kaipasit tietoa yritystä perustaessa? (Rahoitus, verotus, yrityksen perustaminen ja siihen liittyvät asiat, asiakkaiden löytäminen, materiaalien ja tarvikkeiden hankintapaikat, markkinointi, tilat, työturvallisuus)
2. Löytyikö tiedot helposti?
3. Mitkä asiat koit haastaviksi perinteisessä yrittäjyydessä?
4. Ovatko nämä asiat helpottuneet kevytyrittäjyyden myötä? Mitkä ovat ja millä tavalla?
5. Mistä sait tietoa kevytyrittäjyydestä?
6. Löytyikö tarvittava tieto helposti englanniksi?
7. Oletko käyttänyt joitain yritystukipalveluita? Mitä?
8. Onko jotain minkä takia voisit kuvitella palaavasi perinteiseksi yrittäjäksi kevytyrittäjyyden sijaan?